

Jongeren van Jongerenpanel de Derde Kamer geven gevraagd en ongevraagd advies aan beleidsmakers en bestuurders. Het Nationaal Actieplan Dakloosheid; Eerst een Thuis hebben we natuurlijk aandachtig bestudeerd. De ambitie om dakloosheid volledig uit te bannen geven we een 10! Maar over hoe Nederland die ambitie wil realiseren, hebben we zorgen.

Hieronder delen we ons oordeel. We geven een cijfer voor de inhoud van het hoofdstuk en een cijfer voor de mate van concreetheid van bijbehorende acties en resultaten. Het tweede cijfer laat vooral ons (gebrek aan) vertrouwen zien of de acties voldoende bij zullen dragen aan het behalen van de ambitie om dakloosheid uit te bannen. En we hopen dat jullie - net als vroeger op school - voelen dat nu een onvoldoende score een aanmoediging is om meer te doen en harder te werken. We moedigen jullie aan om vanuit het perspectief van ons en andere dakloze mensen te kijken wat er nog meer kan en moet gebeuren om de ambitie te behalen. We hopen dat ons kerstrapport van volgend jaar alleen maar voldoende laat zien!

Veel succes!

Actielijn	Hoofdstuk	Acties	Toelichting
Versterken bestaanszekerheid	6	3	<p>Ons uitgangspunt is: jongeren hebben genoeg geld nodig om van te leven. De 6 punten om dit aan te pakken zijn voor ons niet voldoende en maken het te ingewikkeld in de uitvoering. We zijn bang dat hier veel ongelijkheid ontstaat als de gemeenten dit moeten uitvoeren.</p> <p>Het inkomen moet gewoon omhoog, de 4 weken zoektijd helemaal weg, bijzondere bijstand gelijk en toegankelijk voor iedereen. We geven de gemeente en de medewerkers die het moeten uitvoeren teveel vrijheid om te kiezen hoe ze mensen willen behandelen. Daarmee is de kans te groot dat (dreigend) dakloze mensen uiteindelijk de dupe zijn.</p>
Preventie	6	4	<p>Positief uit de plannen: Niemand wordt ontslagen uit een instelling (gevangenis, ziekenhuis, zorginstelling) zonder een aanbod van passende stabiele huisvesting, niet zijnde maatschappelijke opvang (Lissabon Declaratie). Huisuitzettingen worden zoveel mogelijk voorkomen en niemand wordt uitgezet zonder hulp voor een passende duurzame huisvestingsoplossing.</p> <p>Informatievoorziening: We hebben een kwikstart app, maar we vullen hem niet of we houden het niet bij. Als gemeente dit zelf mogen kiezen, hebben we straks 43 verschillende manieren van informatie te verstrekken, ipv 1 goed platform.</p> <p>In 2030 armoede gehalveerd? Armoede en schulden zijn grote oorzaken van dakloosheid, deze ambitie is toch veel te laag? Bovendien staat het haaks op het doel dat niemand onder bestaansminimum leeft in 2030.</p> <p>Waarom is het streven om niemand meer uit een woning te zetten pas gerealiseerd in 2030, dat is dweilen met de kraan open. We missen 18 jaar als leeftijdsgrens uit de jeugdwet en jongeren pas loslaten als hun big 5 op orde is.</p>
Wonen eerst	3	3	<p>Het is voor ons onduidelijk hoe we de omslag van opvang naar wonen maken. Welke stappen ondernemen we en welke methodiek hanteren we? Hoe lang mogen gemeenten hierover doen? We willen heel graag de Housing First principes doorvoeren, maar dit staat helemaal niet benoemd.</p> <p>We proberen met dit plan gemeenten te stimuleren om te investeren op huisvesting, maar als het niet lukt hangen er geen gevolgen aan; terwijl als wij afspraken eens een keertje niet nakomen er altijd consequenties zijn. Welke harde afspraken worden er gemaakt om te zorgen voor voldoende huisvesting? 250 000 sociale huurwoningen, hoeveel woningen zijn daarvan bestemd voor dakloze mensen?</p>

Actielijn	Hoofdstuk	Acties	Toelichting
Versterken van de uitvoeringspraktijk	7 ⁵	6 ⁵	<p>De basis van dit onderdeel vinden we echt een positieve verandering! We zijn blij dat de jongerenregisseurs zijn meegenomen, het is belangrijk dat er een persoon is die de regie houdt. Wat we gek vinden:“ Het wordt de norm dat iedereen die uitstroomt uit een institutie een contactpersoon krijgt (of ‘regisseur’) die ervoor zorgt dat ‘de big 5’ op orde is voordat iemand uitstroomt”. Dat kan beter. Iedereen zou bij de instroom; of vanaf 16 jaar direct een regisseur moeten krijgen, die ook na de uitstroom als waakvlam betrokken blijft.</p> <p>We zijn blij dat de gemeente moeten werken aan termijn waarin de basis (briefadres, inkomen en opvang) geregeld moet zijn. Wij stellen 4 dagen als redelijk termijn. Fijn dat de mensen zelf de regie krijgen over het kiezen van de zorg die bij hun past. We hopen dat er goed naar jongeren geluisterd wordt.</p> <p>Hoe is er toezicht op de kwaliteit van de hulp die geboden wordt? We zien nu dat er zelfs naar de ombudsman en na grote protesten vanuit bv jeugdbescherming niet snel genoeg wordt ingegrepen. We hopen echt op een overheid die de kant van jongeren kiest en bijstuurt en ingrijpt als het nodig is.</p>
Ervaringskennis in de hele beleids-cyclus, op lokaal en nationaal niveau	8	6	<p>We zijn positief over de ambitie om mensen met ervaring te laten meepraten. We vinden het belangrijk dat er in iedere gemeente de medezeggenschap goed en onafhankelijk worden georganiseerd. Zij kunnen de gemeente scherp houden en meedenken om het lokale plan van aanpak te maken en te monitoren.</p> <p>Waarom pas gaat dit pas in 2024 van start, hier moeten we direct mee beginnen, zodat ze betrokken zijn bij het lokale plan van aanpak dakloosheid. Maak van 2023 een pilot jaar, zodat je kan leren van die lessen en vanaf 2024 structureel samenwerkt met belangenbehartigers en ervaringskenners.</p> <p>Welke middelen komen er beschikbaar om de medezeggenschap lokaal stevig neer te zetten? Hoe is de onafhankelijke cliëntondersteuning verankerd?</p>
Speciale aandacht voor bijzondere doelgroepen	-	-	<p>Hier staan nog helemaal geen concrete acties bij, al zijn die deels elders in het plan terug te vinden. We denken graag mee in het ontwikkelen van acties. We zijn echter wel blij dat jullie ook zien dat deze doelgroepen extra en soms andere aandacht en actie nodig hebben.</p>

Rapport Nationaal Actieplan Dakloosheid

Dit rapport geeft aan dat er – wat ons ervaringskenners betreft- nog zorgen zijn of de acties en resultaten voldoende bijdragen aan het voorkomen en uitbannen van dakloosheid voor *alle* jongeren. We zien veel bereidheid tot inzet en samenwerking bij alle partijen. We zien alleen ook veel vrijheid en vrijblijvendheid. Onze grootste zorg is dat dit maakt dat er veel kansongelijkheid ontstaat voor jongeren in Nederland. Het zou niet uit moeten maken waar je woont of dakloos raakt; preventie van dakloosheid; de beschikbaarheid van passende woningen en toegang tot voldoende inkomen en goede zorg zou er *overal en voor iedereen* moeten zijn.

Jongerenpanel de Derde Kamer heeft – samen met ervaringskenners 27+ en andere partners van [SamenThuis2030](#) een intentieverklaring opgesteld waarin we onze betrokkenheid bij de uitvoering en toetsing van de aanpak de komende jaren beschrijven. Wij geven de hoop niet op! Niemand zou dakloos hoeven worden in Nederland. Daar dragen we graag aan bij.

Wil je samenwerken met ons? Neem vooral contact op.